

Ár 2010, þriðjudaginn 23. febrúar, var fundur í kjararáði að Hverfisgötu 6a í Reykjavík haldinn af Guðrúnu Zoëga, Jakobi R. Möller og Jónasi Þór Guðmundssyni.

Fyrir var tekið:

Að ákveða laun og starfskjör framkvæmdastjóra Rannsókn- og háskólanets Íslands hf.

I.

Fullskipað kjararáð hefur í dag kveðið upp úrskurð nr. 2010.4.001 um almennar forsendur ákvarðana um laun og önnur starfskjör þeirra sem með lögum nr. 87/2009 bættust í þann hóp sem undir kjararáð heyrir. Meðal þeirra er framkvæmdastjóri Rannsókn- og háskólanets Íslands hf. en hlutafélagalögum nr. 2/1995 var breytt með fyrrnefndum lögum þannig að kjararáð ákveður nú laun og starfskjör framkvæmdastjóra hlutafélaga sem eru að meiri hluta í eigu ríkisins. Með þessum úrskurði tekur þriggja manna kjararáð ákvörðun um launakjör framkvæmdastjóra Rannsókn- og háskólanets Íslands hf. og byggist hún á þeim almennu forsendum sem ákveðnar eru í úrskurði fullskipaðs kjararáðs. Ber því að líta á úrskurðina sem eina heild.

II.

Kjararáð skrifaði framkvæmdastjóra og stjórn Rannsókn- og háskólanets Íslands hf. (RHnet) bréf 26. október 2009 og gaf þeim kost á að koma sjónarmiðum á framfæri við ráðið auk þess sem óskað var eftir ítarlegum upplýsingum um öll núverandi starfskjör, þar með talin hlunnindi, svo sem bifreiða- og aksturshlunnindi, sérstakar greiðslur í lífeyrissjóð o.þ.h. Auk þess var óskað eftir upplýsingum um öll launuð aukastörf. Í bréfunum voru kynntar helstu breytingar sem gerðar voru með lögum nr. 87/2009 á lögum um kjararáð og á hlutafélagalögum nr. 2/1995. Sérstaklega var óskað eftir afriti af ráðningarsamningi eða erindisbréfi. Fjármálaráðuneyti var skrifað 26. október 2009 og gefinn kostur á að koma sjónarmiðum á framfæri við ráðið.

Formaður stjórnar svaraði með bréfi dagsettu 23. nóvember 2009. Bréfinu fylgdi afrit af ráðningarsamningi frá árinu 2005. Í bréfinu kemur fram að núverandi laun framkvæmdastjórans séu miðuð við töflu Stéttarfélags verkfræðinga frá árinu 2007. Í reynd ættu laun hans að miðast við töflu frá árinu 2008 og þ.a.l. að vera hærri en þau eru nú.

Í ráðningarsamningi kemur fram að laun framkvæmdastjóra RHnets skuli miðast við markaðslaun verkfræðinga samkvæmt tölum sem Stéttarfélag verkfræðinga gefi út. Launin eru endurgjald fyrir alla unna vinnu, óháð fjölda vinnustunda. Framkvæmdastjórinn fær greiddan fastan bílastyrk á mánuði, honum er lögð til fartölva til notkunar vegna starfsins og RHnet greiðir kostnað vegna tölvutengingar á heimili. Uppsagnarfrestur er þrjú mánuðir.

Svar fjármálaráðuneytisins barst í bréfi dagsettu 18. nóvember 2009. Í bréfinu segir að RHnet annist meðal annars alþjóðlega tölvunetsþjónustu, byggða á Internet stöðlum, einkum fyrir rannsóknarstofnanir og háskóla. Eignarhlutur ríkisins sé 98%. Ekki koma fram sérstök sjónarmið um laun og starfskjör framkvæmdastjóra RHnets.

Með bréfi dagsettu 18. janúar 2010 kynnti kjararáð framkvæmdastjóra RHnets drög að fyrirhuguðum úrskurði um almennar forsendur ákvörðunar um laun, svo og fyrirhugaða ákvörðun um laun hans og önnur starfskjör og gaf honum kost á að koma athugasemdum sínum á framfæri við ráðið. Í bréfi framkvæmdastjórans dagsettu 31. janúar 2010 voru ekki gerðar athugasemdir við fyrirhugaða ákvörðun.

Kjararáð sendi framkvæmdastjóranum bréf, dagsett 9. febrúar 2010, og gaf honum kost á að koma frekari sjónarmiðum og athugasemdum á framfæri við ráðið. Bréfinu fylgdi rökstuðningur kjararáðs fyrir fyrirhugaðri ákvörðun um launakjör þar sem meðal annars kom fram við hvað hún væri miðuð.

Andmælabréf, dagsett 18. febrúar 2010, barst frá framkvæmdastjóra RHnets. Í bréfinu lýsti hann starfseminni. Fyrirtækið hafi verið formlega stofnað í janúar 2001 af 17 rannsókn- og menntastofnunum. Aðalmarkmið þess hafi verið að byggja upp öflugt samtenginet innanlands og tengjast við samtenginet menntastofnana á öðrum Norðurlöndum. Fyrirtækið væri lítið og aðeins einn starfsmaður í fullu starfi, en auk þess störfuðu tveir helstu sérfræðingar landsins á þessu sviði við fyrirtækið í hlutastarfi. Árangur af starfseminni hefði verið ótrúlegur. Meðal þeirra sem tengist innbyrðis og við umheiminn í gegnum RHnet séu allir háskólar á landinu, Landspítalinn, Fjórðungssjúkrahúsið á Akureyri, Orkustofnun, Nýsköpunarmiðstöð, Hafrannsóknastofnun, Veðurstofa Íslands, Matís, Landgræðsla ríkisins og fleiri. Nauðsynlegt væri að hægt væri að ná í einhvern þegar vandamál kæmu upp. Ekki hafi verið greitt fyrir yfirvinnu hingað til þótt hún sé jafnan nokkur og oft töluverð, hvað þá fyrir stöðuga bakvakt.

III.

Á heimasíðu RHnets er að finna stofnsamning, samþykktir og fleiri upplýsingar um starfsemi félagsins sem stofnað var í janúar 2001. Tilgangur félagsins er meðal annars að tengja íslenska háskóla og rannsóknarstofnanir saman um tölvunet og annast þjónustu á sviði tölvusamskipta, hvort sem er innanlands eða alþjóðlega. RHnet var sett á laggirnar með það að markmiði að efla möguleika íslenskra háskóla og rannsóknarsamfélagsins til samskipta, bæði inn á við og út á við. Félagið sinnir samskiptum við NORÐUnet fyrir hönd Háskóla Íslands sem er hluthafi í NORÐUnet A/S, Danmörku. Stjórn félagsins ræður framkvæmdastjóra sem hefur með höndum stjórn á daglegum rekstri félagsins, ræður starfsfólk og sér um reikningshald.

IV.

Í 8. gr. laga um kjararáð nr. 47/2006 segir, að það skuli við úrlausn mála gæta innbyrðis samræmis í starfskjörum þeim sem það ákveður og að þau séu á hverjum tíma í samræmi við laun í þjóðfélaginu hjá þeim sem sambærilegir geta talist með tilliti til starfa og ábyrgðar. Við ákvörðun launakjara samkvæmt 4. gr. laganna skuli sérstaklega gæta samræmis milli þeirra og þeirra kjara hjá ríkinu sem greidd eru á grundvelli kjarasamninga annars vegar og ákvarðana kjararáðs samkvæmt 3. gr. hins vegar. Þá skuli kjararáð ætíð taka tillit til almennrar þróunar kjaramála á vinnumarkaði. Með lögum nr. 148/2008 var kjararáði falið, án tillits til fyrri lögmaeltra viðmiða, að kveða upp úrskurð fyrir árslok 2008 er fæli í sér 5–15% launalækkun alþingismanna og ráðherra er gildi frá 1. janúar 2009. Til ársloka 2009 skyldi ráðinu óheimilt að endurskoða úrskurðinn til hækkunar. Jafnframt skyldi kjararáð endurskoða kjör annarra til samræmis. Svohljóðandi málsliður bættist við 8. gr. laganna með breytingu sem gerð var á lögum um kjararáð með lögum nr. 87/2009: „Við ákvörðun sína skal kjararáð gæta þess að föst laun fyrir dagvinnu, annarra en forseta Íslands, verði ekki hærri en föst laun forsætisráðherra skv. 3. gr.“ Föst laun forsætisráðherra eru nú 935.000 krónur á mánuði. Síðast var lögum um kjararáð breytt með lögum nr. 127/2009 en í þeim segir að til nóvemberloka 2010 sé óheimilt að endurskoða til hækkunar úrskurði sem kveðnir höfðu verið upp á grundvelli laga nr. 148/2008. Við endurskoðun eða ákvörðun kjara annarra aðila sem heyra undir ráðið skuli gætt innbyrðis samræmis eftir því sem framast sé unnt og að virtum ákvæðum 8. gr. laga nr. 47/2006.

Með þeim breytingum, sem að ofan greinir, á skipulagi ákvarðana um launakjör þeirra sem heyra undir kjararáð hefur, eins og fram kemur í úrskurði um almennar forsendur nr. 2010.4.001, verið raskað því fyrirkomulagi og viðmiðum sem tilgreind voru í 8. gr. laga um kjararáð nr. 47/2006 eins og þau upphaflega voru. Kjararáð verður samkvæmt 8. gr. eins og hún nú er fyrst og fremst að miða við föst laun forsætisráðherra og þær ákvarðanir sem Alþingi tók um lækkun launa þeirra sem hafa heyrt undir ákvörðunarvald ráðsins. Af þessu leiðir einnig, að svo geti í auknum mæli farið að æðsti stjórnandi hlutafélags eða stofnunar í eigu ríkisins verði ekki með hæst laun starfsmanna, en við því hefur kjararáð engin úrræði. Fyrirvaralaus ákvæði laga nr. 148/2008 og 87/2009 hafa í reynd afnumið meginefni 8. gr. laga um kjararáð.

Þeir sem heyra undir ákvörðunarvald kjararáðs taka laun samkvæmt launaflokkum 123 til 142, að forseta Íslands og forsætisráðherra undanskildum. Mánaðarlaun í launaflokki 123 eru 458.224 krónur, í launaflokki 140 806.230 krónur og í launaflokki 142 862.207 krónur. Í launaflokkum 140 til 142 eru hæstaréttardómarar, ríkissáttasemjari, ríkisendurskoðandi, rektor Háskóla Íslands, vegamálastjóri, skrifstofustjóri Alþingis og ráðuneytisstjórar. Auk mánaðarlauna fá þessir embættismenn greitt fyrir yfirvinnu og álag í formi eininga, 6 til 24 einingar á mánuði, forseti Hæstaréttar mest, en aðrir mest 18 einingar. Einingafjöldi til viðbótar mánaðarlaunum í launaflokkum 123 til 142 er almennt á bilinu 0-20.

Við ákvörðun mánaðarlauna framkvæmdastjóra RHnets, þ.e. fastra launa fyrir dagvinnu, hefur kjararáð meðal annars tekið mið af mánaðarlaunum forstöðumanns Rannsóknarnefndar flugslysa og forstöðumanns Rannsóknarstofnunar við Mývatn, en þeir eru í launaflokki 130. Þá hefur kjararáð við ákvörðun einingafjölda gætt meðalhófsþjónarmiða til þess að komast hjá því að laun lækki óhóflega. Þetta leiðir til tímabundins ósamræmis við laun þeirra sem hafa heyrt undir kjararáð, en búast má við endurskoðun einingafjölda allra þeirra sem undir það heyra eftir 1. desember 2010 eins og nánar er gerð grein fyrir í úrskurði nr. 2010.4.001.

Vakin er athygli á því að í úrskurði nr. 2010.4.001 um almennar forsendur segir að kjósi framkvæmdastjóri að halda bifreiðahlunnindum samkvæmt ráðningarsamningi, þar með töldum greiðslum sem miðast við tiltekinn fjölda ekinna kílómetra, skuli verðmæti þeirra samkvæmt mati ríkisskattstjóra dragast frá heildarlaunum sem kjararáð ákveður og fram koma í ákvörðunarorði. Jafnframt segir að laun séu ákveðin miðað við lífeyrisréttindi í A-deild Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins (LSR) og sé miðað við að verðmæti iðgjalds launagreiðanda sé 20% af heildarlaunum. Sé iðgjald launagreiðanda í annan lífeyrissjóð en LSR, að séreignasjóði meðtöldum, hærra eða lægra en 20% af launum skulu heildarlaun, sem ákveðin verða af þriggja manna kjararáði, hækka eða lækka um það hlutfall sem mismuninum nemur. Sama á við ef greitt er meira eða minna en 2% af launum í séreignasjóð fyrir félaga í LSR, sjá nánar kafla VIII í úrskurði nr. 2010.4.001. Þá skulu greiðslur fyrir fastlínusíma á heimili framkvæmdastjóra dragast frá heildarlaunum sem fram koma í ákvörðunarorði.

Eins og fram kemur í IX. kafla úrskurðar kjararáðs nr. 2010.4.001 taka ákvarðanir ráðsins gildi frá ákvörðunardegi nema annað sé sérstaklega tekið fram í einstökum ákvörðunum.

Að öðru leyti en hér kemur fram vísast til úrskurðar kjararáðs um almennar forsendur nr. 2010.4.001, sem gilda um laun og starfskjör framkvæmdastjóra Rannsókn- og háskólanets Íslands hf.

V.

Ákvörðunarorð

Frá og með 1. mars 2010 skulu mánaðarlaun framkvæmdastjóra Rannsókn- og háskólanets Íslands hf. vera samkvæmt launaflokki 502-130, nú 577.461 króna. Að auki skal greiða honum 5 einingar á mánuði fyrir alla yfirvinnu og álag er starfinu fylgir.

Eining er 1% af launaflokki 502-126, nú 5.058 krónur. Einingar greiðast alla mánuði ársins, einnig í sumarleyfi. Af því leiðir að ekki er greitt orlofsfé á einingar.

Sé iðgjald launagreiðanda í annan lífeyrissjóð en Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins, að séreignasjóði meðtöldum, hærra eða lægra en 20% af launum skulu heildarlaun sem hér eru ákveðin hækka eða lækka um það hlutfall sem mismuninum nemur.

Kjósi framkvæmdastjóri Rannsókn- og háskólanets Íslands hf. að halda bifreiðahlunnindum sínum skal draga verðmæti þeirra samkvæmt mati ríkisskattstjóra frá heildarlaunum sem hér eru ákveðin.

Laun eru miðuð við fullt starf þannig að ekki komi til frekari greiðslna nema kjararáð úrskurði um það sérstaklega.

Um almenn starfskjör framkvæmdastjórans gilda reglur kjararáðs frá 30. maí 2007.

Ákvörðun þessi gildir fyrir þann sem nú gegnir starfi framkvæmdastjóra Rannsókn- og háskólanets Íslands hf.

Guðrún Zoëga

Jakob R. Möller

Jónas Þór Guðmundsson